

*Вікторія Стамат
Іван Гаджа
(м. Миколаїв)*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Управління проєктами є критично важливим для досягнення стратегічних цілей будь-якої організації, його цінність постійно збільшується в умовах швидких змін та зростаючої глобалізації. Це одна із сучасних технологій менеджменту, яка дозволяє ефективно здійснювати діяльність та мати довгострокові переваги (Стамат, Калашников, 2023). Проаналізуємо глобальні тренди, такі як Agile та Lean, особливості українського ринку, вплив цифрових технологій, вимоги до навичок майбутніх проєктних менеджерів, адаптацію міжнародних стандартів, інноваційні підходи до управління портфелями проєктів, а також перспективи розвитку галузі.

Agile-методології стали домінуючими у створенні програмного забезпечення та інших галузях, де необхідна швидка адаптація до змін. Agile передбачає ітеративну розробку, тісну співпрацю з замовником та гнучкість у реагуванні на нові вимоги. Scrum, Kanban та інші фреймворки Agile допомагають командам ефективно управляти складними проєктами.

Lean-підхід фокусується на мінімізації втрат та оптимізації процесів. Він передбачає ідентифікацію та усунення будь-яких дій, які не додають цінності проєкту. Lean сприяє підвищенню ефективності та зниженню витрат, що робить його особливо цінним в умовах обмежених ресурсів.

Український ринок проєктного управління має свої специфічні риси, які визначаються економічною ситуацією, регуляторним середовищем та культурними чинниками. Зростаючий інтерес до міжнародних стандартів, таких як PMI та IPMA, свідчить про прагнення до професіоналізації галузі. Проте, існують і виклики, серед яких обмежене фінансування, нестабільність та корупція (Єгорченкова, Єгорченков, Катаєва, 2018):

1. Недостатній рівень фінансування проєктів, особливо в державному секторі.
2. Високий рівень бюрократії та корупції, що ускладнює реалізацію проєктів.
3. Брак кваліфікованих кадрів, особливо в регіонах.
4. Низька культура управління проєктами в багатьох організаціях.

Для подолання цих викликів необхідні системні зміни, спрямовані на поліпшення умов для інвестицій, протидію корупції та покращення кваліфікації проєктних менеджерів. Важливим є також впровадження сучасних методологій та інструментів управління проєктами.

Цифрові технології кардинально змінюють спосіб управління проєктами. Хмарні платформи, інструменти для спільної роботи, аналітика великих даних та штучний інтелект дозволяють проєктним менеджерам більш ефективно планувати, виконувати та контролювати проєкти. Автоматизація рутинних завдань звільняє час для стратегічного мислення та прийняття обґрунтованих рішень.

Хмарні платформи для управління проєктами, такі як Asana, Trello та Jira, забезпечують спільний доступ до інформації та спрощують комунікацію між членами команди. Інструменти для візуалізації даних, такі як Tableau та Power BI, дозволяють швидко аналізувати великі обсяги інформації та виявляти тенденції. Штучний інтелект та машинне навчання можуть бути використані для автоматизації ризик-менеджменту,

прогнозування термінів виконання та оптимізації розподілу ресурсів, розробки ринкових стратегій, комунікацій з клієнтами (Решміділова та ін., 2024; Стамат, Мінакова, 2024).

Впровадження цифрових технологій вимагає від проєктних менеджерів нових навичок та компетенцій, таких як знання основ програмування, аналіз даних та управління цифровими командами.

Очікується, що ринок проєктного менеджменту в Україні продовжить зростати в найближчі роки. Цьому сприятиме зростаючий інтерес до інвестицій, розвиток цифрових технологій та прагнення до професіоналізації галузі. Прогнозується збільшення попиту на кваліфікованих проєктних менеджерів, здатних ефективно управляти складними та багатогранними проєктами (Лучко, Лебідь, Когут, 2017). Перспективами розвитку проєктного менеджменту в Україні є:

1. Зростання інвестицій у інфраструктурні проєкти, особливо в транспортній та енергетичній сферах.

2. Активне впровадження цифрових технологій у всіх галузях економіки, що вимагатиме управління численними проєктами з цифрової трансформації.

3. Збільшення кількості міжнародних проєктів, що потребуватиме знання міжнародних стандартів та культурних особливостей.

Отже, для успішного розвитку галузі необхідно продовжувати реформувати систему освіти, підвищувати кваліфікацію проєктних менеджерів та нівелювати корупцію, розвивати доброчесність. Важливим є також впровадження сучасних методологій та інструментів управління проєктами, а також адаптація міжнародних стандартів до специфіки українського ринку.

Список використаних джерел

1. Стамат В.М., Калашников І.С. Сучасні технології менеджменту. *Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану* : збірник тез доповідей Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м.Ужгород, 26-28 квітня 2023 року). Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 2023. С.212-216. URL : <https://dSPACE.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18728>
2. Єгорченкова Н. Ю., Єгорченков О. В., Катаєва Є. Ю. Сучасні тренди та перспективи проєктного менеджменту у світі. *Вісник Черкаського державного технологічного університету. Серія: Технічні науки*. 2018. № 2. С.90-99. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchdtu_2018_2_16
3. Reshmidilova, S., Mykhaylyova, K., Savchuk, A., Stamat, V., & Oslopova, M. (2024). Utilisation of artificial intelligence technologies in developing marketing communication strategies. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences (PJLSS)*, 22(2).DOI : <https://doi.org/10.57239/pjlss-2024-22.2.00682>
4. Stamat V., Minakova T. Artificial Intelligence in Customer Service: Chatbots and their Impact on Customer Experience in Marketing. *The latest developments of specialists for the development of science* : Abstracts of VI International scientific and practical conference (Florence, Italy, October 07-09, 2024). Florence, 2024. P. 68-69. URL: <https://dSPACE.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18849>
5. Лучко Г.Й., Лебідь Т.В., Когут І.В. Сучасний стан та проблеми розвитку проєктного менеджменту в Україні. *Електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету*. 2017. № 9. С.495-500. URL : <https://eprints.cdu.edu.ua/4705/2/shkolna.pdf#page=495>